

чтобы саморазвитие будущего учителя имело комплексный характер, то есть происходило в разных профессионально актуальных направлениях.

Ключевые слова: профессиональное саморазвитие; будущий учитель; профессиональное самосовершенствование; профессиональные качества.

Summary. Matyash O. I., Shustova N. Y. Psychological and pedagogical prerequisites of forming the foundations of professional self-development of future teachers. Important indicators of students' readiness for effective future professional activity are formed the skills of professional self-awareness, professional identity, commitment to professional self-education and ability for professional self-improvement which are considered by the authors as a basis of professional self-development of future teachers. It is important that the self-development of future teachers was comprehensive, that is going on in various professionally relevant areas.

Keywords: professional self-development; future teacher; professional self-improvement; Professional qualities.

В. П. Мурашківська

старший викладач

Чернігівський національний технологічний університет, м. Чернігів

vmurashkovska@gmail.com

ГОТОВНІСТЬ АБІТУРІЄНТІВ ДО НАВЧАННЯ У ВНЗ ЯК СКЛАДОВА АДАПТАЦІЇ СТУДЕНТІВ

Інтенсивні зміни в соціально-економічній, соціокультурній, нормативно-правовій законодавчій ситуації визначають соціальне замовлення на концептуальне оновлення змісту, форм і методів навчання, а також на визначення умов, у яких відбувається процес навчання: матеріальних, науково-педагогічних тощо. Однак існуючі наукові знання не беруть до уваги будь-які розширення випускників загальноосвітньої школи за рівнем підготовки, ні за соціальними умовами, а ні за їх можливостями. Тому необхідна науково обгрунтована траєкторія підготовки абітурієнтів, яка веде до загальної перспективної цілі: формування готовності абітурієнта до навчання у ВНЗ. У сучасному суспільстві все більше значення надається якості освіти. При цьому на результативність вищої освіти - якість підготовки професіонала - має важливий вплив потенціал абітурієнта і його володіння необхідними знаннями для успішного навчання у ВНЗ. Для успішного навчання у подальшому абітурієнта необхідна побудова адекватних реальності теоретичних моделей, що дозволяють співвідносити шкільне навчання і навчання у вищому навчальному закладі. Аналіз концепції готовності у роботах Л. Божович показує, що під внутрішньою позицією вона розуміє єдину систему реально діючих мотивів по відношенню до навколишньої сфери, самосвідомість, а також відношення до себе в контексті оточуючого середовища [1]. Вступ випускника середньої школи до ВНЗ і наступна його адаптація до нових форм і методів навчання, призводить до необхідності перебудови процесу набуття нових знань, який складався роками. Процес формування готовності до будь-якого виду діяльності є дуже складним і кропітким. Він полягає у виділенні структурних компонентів готовності, критеріїв визначення рівня готовності, виборі компонентів і показників готовності. Під готовністю абітурієнта до навчання у ВНЗ будемо розуміти передумову ефективності його діяльності у стінах університету. Виходячи з таких представлень, на нашу думку готовність до навчання у ВНЗ можна охарактеризувати як системний підхід і запропонувати наступні компоненти готовності абітурієнта до навчання у ВНЗ:

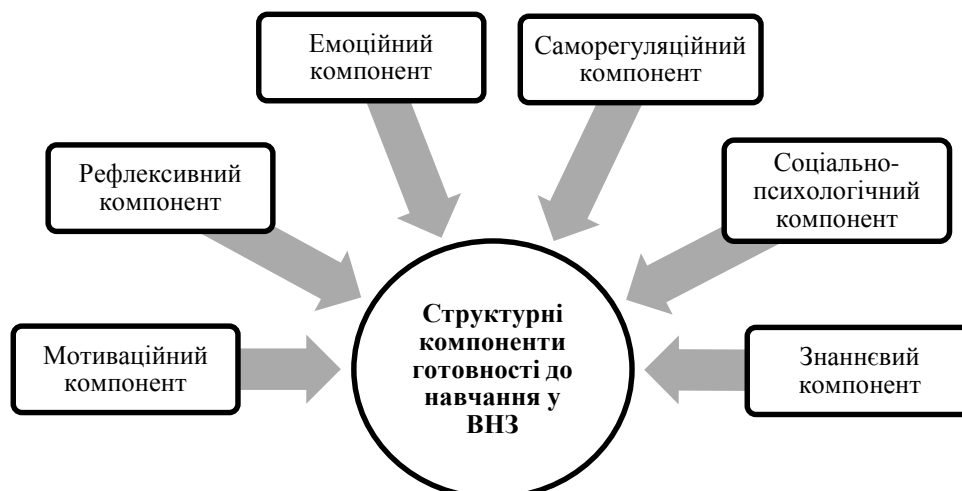

Рис. 1. Структурні компоненти готовності абітурієнта до навчання у ВНЗ

Проведений аналіз підтверджує багатоплановість досліджень поняття готовності, та водночас підкреслює важливість застосування різних підходів до формування готовності абітурієнта до навчання у ВНЗ, що дає змогу виділити різні структурні компоненти готовності.

Література

1. Божович, Л. И. Проблемы формирования личности. Избранные психологические труды / Л. И. Божович; под ред. Д. И. Фельдштейна. – Москва – Воронеж, 1997. – 349 с.
2. Мурашковська В. П. Довузівська підготовка у ВНЗ – шлях підвищення рівня успішності першокурсників з математики. // Вісник Черкаського університету. Серія: Педагогічні науки. Вип. №8(341). – Черкаси, 2015. – 152 с.
3. Ткач Ю. М. Проблеми адаптації студентів першокурсників економічних факультетів університетів/Ю.М. Ткач// Міжнародний збірник наукових робіт. – Донецьк: Фірма ТЕАН, 2011. – 132 с. (Міжнародна програма «Евристика та дидактика точних наук»). Головний редактор – Скафа О.І., доктор педагогічних наук. – 39-43 с.

Анотація. Мурашковська В. П. *Готовність абітурієнтів до навчання у ВНЗ, як складова адаптації студентів.* В даній роботі висвітлено сутність поняття готовності абітурієнтів до навчання у ВНЗ. Зазначено, що готовність до навчання у ВНЗ може розглядатися як складна інтеграційна якість особистості, яка формує професійну спрямованість і здатність до адаптації в нових умовах навчання. Розглянуто, в якій саме мірі в особистісному плані старшокласники виявляються готові до вступу у ВНЗ та навчання в ньому. Виділено структурні компоненти готовності абітурієнтів до навчання у ВНЗ.

Ключові слова: абітурієнт, готовність до навчання, категорія, компонент, , структура.

Аннотация. Мурашковская В. П. *Структурные компоненты готовности абитуриентов к обучению в вузе.* В статье идет речь о понятии готовности абитуриентов к обучению в вузе. Готовность к обучению в вузе может рассматриваться как сложная интеграционное качество личности, формирует профессиональную направленность и способность к адаптации в новых условиях обучения. Рассмотрены, в какой именно степени в личностном плане старшеклассники оказываются готовы к поступлению в ВУЗ и обучения в нем. Выделены структурные компоненты готовности абитуриентов к обучению в вузе. Функциональная структура готовности к обучению в вузе отражает настрой абитуриента на учебно-профессиональную деятельность и предназначена для успешной адаптации и обучения в вузе.

Ключевые слова: абитуриент, готовность к обучению, категория, компонент, структура.

Summary. Murashkoska V. *Structural components of readiness of students to study in the universities.* This article is about the concept of readiness of students to study at the universities. In modern society, more and more is important the quality of education. The relevance and feasibility problems of readiness of students to join the university confirmed that the current state of high school is characterized by considerable heterogeneity in the level of training entrants that are caused by psychological, social, demographic and other changes taking place in society. Willingness to learn in high school can be considered as a complex integration of the individual quality that forms professional orientation and ability to adapt to new conditions of learning.

Keywords: willingness to learn, category, component, concept, structure.

Т. В. Рихтер

кандидат педагогических наук, доцент
ФГБОУ ВО «Пермский государственный национальный
исследовательский университет»,
Соликамский государственный педагогический институт,
г. Соликамск, Россия
tatyana.rikhter@mail.ru

ФОРМИРОВАНИЕ ИНТЕЛЛЕКТУАЛЬНЫХ УМЕНИЙ СТУДЕНТОВ ВУЗОВ ПРИ ИЗУЧЕНИИ ДИСЦИПЛИН ЕСТЕСТВЕННО-МАТЕМАТИЧЕСКОГО ЦИКЛА С ИСПОЛЬЗОВАНИЕМ ИНТЕРАКТИВНЫХ МЕТОДОВ

Процесс модернизации высшего образования, связанный с реализацией компетентностного подхода, направлен на становление конкурентоспособной на рынке труда личности, способной к использованию усвоенных знаний, умений и навыков, а также способов и опыта деятельности при решении практических и теоретических задач, готовой к постоянному росту, социальной мобильности, что указывает на необходимость формирования профессиональных компетенций обучающихся. Одним из важнейших условий их формирования является наличие у студентов интеллектуальных умений, выступающих составляющим компонентом индивидуально-личностных особенностей. Именно при обучении в высших учебных заведениях максимально активно развивается интеллектуальная сфера